ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **T. L. V.**, zastoupena JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Symfonická 1496/9, Praha 5, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2017, č. j. MV-85934-4/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 5. 2019, č. j. 57 A 91/2017 - 126,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a předcházející soudní řízení

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 17. 3. 2017, č. j. OAM-2779-16/ZR-2016, zrušilo žalobkyni podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), platnost povolení k trvalému pobytu a udělilo žalobkyni výjezdní příkaz na 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

[2] Žalovaná změnila výrok II. prvostupňového rozhodnutí tak, že žalobkyni stanovila k vycestování z území lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí, v ostatním napadené rozhodnutí potvrdila.

[3] Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou u Krajského soudu v Plzni, který na jejím základu rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud konstatoval, že v řízení o zrušení trvalého pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců musí správní orgány zkoumat dva základní okruhy otázek - jednak zda cizinec ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, dále pak přiměřenost rozhodnutí z hlediska dopadů do soukromého nebo rodinného života cizince. K oběma otázkám jsou správní orgány povinny vést důkazní řízení za účelem zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ve vztahu k první otázce nebylo podle krajského soudu správním orgánům co vytknout. Soud nepřisvědčil ani námitce nedostatečného vymezení předmětu řízení v oznámení o zahájení řízení a neoznámení složení senátu žalované. Důvodnou však krajský soud shledal námitku nedostatečného zjištění skutkového stavu ve vztahu k dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Soud se ztotožnil s úvahou žalované, že odpovědnost za uvedení tvrzení a popis rodinného a soukromého života leží na cizinci. Základním předpokladem pro uplatnění této úvahy je však skutečnost, že cizinec ve správním řízení dostane transparentním způsobem prostor k předestření skutkové verze reality stran této otázky. Ideální možnost pro uplatnění tvrzení cizince představuje jeho výslech, případně postačí, pokud správní orgán konkrétním způsobem formuluje dostatečně precizní výzvu k tomu, aby cizinec tvrdil relevantní skutečnosti stran dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Ani k jednomu z nastíněných postupů však v projednávané věci nedošlo. Výslech žalobkyně proveden nebyl, poučení obsažené v oznámení o zahájení řízení bylo formulováno naprosto obecně a bylo zaměnitelné s poučením o právech účastníka jakéhokoliv řízení vedeného podle správního řádu. V důsledku nevhodného způsobu vedení řízení nadále přetrvávaly pochybnosti o tom, jaký dopad bude mít rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do rodinného života žalobkyně – zejména ve vztahu k jejímu nezletilému dítěti. Krajský soud proto rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[5] Ke kasační stížnosti žalované Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 – 34, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[6] Nejvyšší správní soud se neztotožnil se závěrem krajského soudu, že řízení před správními orgány bylo stiženo takovou vadou, která způsobila nezákonnost rozhodnutí ve věci. Přestože bylo správní řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu dle § 87l zákona o pobytu cizinců zahájeno z moci úřední, nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, tedy rovněž nepřiměřenost tvrzeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, pokud sama žalobkyně takové skutečnosti ani neoznačí. Bylo tedy na samotné žalobkyni, aby přesvědčivým způsobem tvrdila, resp. nabídla důkazy o tom, že v jejím případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí.

[7] Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobkyni bylo umožněno, aby uplatnila svá tvrzení a důkazní návrhy ve vztahu ke skutečnostem, které by mohly prokázat, že rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k pobytu představuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně byla v oznámení správního orgánu I. stupně o zahájení správního řízení zejména poučena o možnosti uplatňovat svoje práva a oprávněné

zájmy, navrhovat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí atd. Soud poučení, které se žalobkyni v oznámení o zahájení řízení dostalo, považoval za dostačující pro možnost plně uplatňovat její práva ve správním řízení. Správním orgánům nelze ani vytýkat, že neprovedly důkaz účastnickým výslechem žalobkyně. Za situace, kdy správní orgány z jim dostupných podkladů bezpečně zjistily osobní a rodinnou situaci žalobkyně a žalobkyně ohledně těchto zjištění ve správním řízení nic nenamítala, nebylo povinností správních orgánů vyzývat žalobkyni k dalšímu, konkrétnějšímu sdělení stran těchto skutečností.

[8] Krajský soud následně v záhlaví popsaným rozsudkem žalobu zamítl. Plně aproboval závěr správních orgánů, že zrušení trvalého pobytu nepředstavuje nepřiměřený zásah do osobního a rodinného života žalobkyně. V důsledku pasivity žalobkyně nevplynuly v průběhu správního řízení žádné okolnosti, z nichž by vzešly pochybnosti stran této otázky. Tvrzení uplatněná v rámci soudního řízení nemohou na tomto závěru nic změnit. Krajský soud závěrem zopakoval, že podle jeho názoru by podrobněji formulované poučení v oznámení o zahájení řízení vedlo k tomu, že by jednak správní orgány nemusely samy provádět dokazování za využití pobytových šetření či výpisů z různých evidencí a současně by bylo na řádně poučeném cizinci, aby předestřel správním orgánům věrohodnou skutkovou verzi reality a navrhl důkazy k jejímu prokázání. V ostatním setrval krajský soud na závěrech vyslovených v původním rozsudku.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[9] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“).

[10] Stěžovatelka lituje svého protiprávního jednání, za které jí byl uložen trest odnětí svobody s podmíněným odkladem. Pokud dal trestní soud stěžovatelce příležitost k nápravě ve zkušební lhůtě, neměla by být zmařena povinností se vystěhovat na základě správního rozhodnutí. Stěžovatelka svým chováním ve zkušební lhůtě prokazuje, že si váží příležitosti, která jí byla poskytnuta a že neohrožuje bezpečnost státu ani veřejný pořádek.

[11] Žalovaná nepředložila podle stěžovatelky žádný důkaz, který by zpochybnil, že stěžovatelčin vztah s jejím manželem je hluboce zakořeněn. Stěžovatelka s manželem pečují o stěžovatelčina syna, který chodí do české školy a prospívá s vyznamenáním. Pro syna je čeština základní dorozumívací jazyk, v českém prostředí je plně adaptován. Syn je ve sledování nefrologické ordinace, péči zde poskytovanou by v domovské zemi neměl. Stěžovatelčin manžel je českým občanem, život ve Vietnamu by pro něj byl neúnosný kvůli jazykové bariéře, klimatickým podmínkám i vládnoucí ideologii. Rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu má proto negativní dopad na její rodinu.

[12] Žalovaná navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení věci

[13] Soud nejprve konstatuje, že kasační stížnost má všechny zákonem požadované formální náležitosti, je přípustná a projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti soud

posoudil v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[14] Soud dále předesílá, že samostatně nerozhodoval o stěžovatelčině žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť po provedení všech nutných procesních úkonů přistoupil přímo k meritornímu projednání věci. Rozhodování o této žádosti by tak bylo nadbytečné.

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění, za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.

[17] Z citovaného ustanovení plyne, že povolení k trvalému pobytu lze zrušit pouze tehdy, pokud jsou kumulativně splněny následující dvě podmínky. Za prvé, cizinec ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek (a současně není zahájeno řízení o správním vyhoštění). Za druhé, zrušení trvalého pobytu cizince musí být přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Pokud jedna z těchto dvou podmínek není splněna, nelze povolení cizince k trvalému pobytu zrušit.

[18] Stran první podmínky stěžovatelka namítá, že neohrožuje bezpečnost státu ani veřejný pořádek.

[19] Kasační soud k tomu předně uvádí, že stěžovatelčino povolení k trvalému pobytu bylo zrušeno pro závažné narušení veřejného pořádku; není proto třeba zabývat se otázkou ohrožení bezpečnosti státu. Soud se proto níže zaměří pouze na otázku závažného narušení veřejného pořádku.

[20] Pro možnost aplikovat v konkrétní věci § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je nutno zabývat se v prvé řadě povahou jednání cizince, tedy posoudit zda toto jednání představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. např. rozsudek ze dne 18. 4. 2013, č. j. 5 As 73/2011 – 146, č. 2882/2013 Sb. NSS). Je třeba přihlédnout i ke všem relevantním okolnostem, které mohou mít vliv na závažnost jednání cizince a posouzení hrozby budoucího narušování veřejného pořádku. Mezi takové skutečnosti patří nejen charakter a závažnost spáchané trestné činnosti, ale i další okolnosti, např. místo spáchání trestného činu, doba, která uplynula od jeho spáchání, apod.

[21] V nyní posuzované věci je podstatné, že stěžovatelka byla rozsudkem Okresního soudu v Tachově ze dne 24. 11. 2015, č. j. 8 T 46/2015 – 2104, odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání tří let s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání pěti let za spáchání pokračujícího zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy (zčásti samostatným jednáním, zčásti ve spolupachatelství). Z tohoto rozsudku vyplývá, že stěžovatelka nejméně od listopadu 2013 do zadržení dne 19.

11. 2014 neoprávněně nakládala s pervitinem a marihuanou, tyto drogy v závislosti na konkrétních požadavcích prodávala (společně se svým druhem) jiným osobám, prodej drog domlouvala telefonicky i osobně přímo v prodejně textilu a obuvi, kterou provozovala se svým druhem. Sama stěžovatelka prodávala pervitin nejméně od září 2013. Stěžovatelce byla prokázána distribuce drog ve značném rozsahu velkému počtu odběratelů (drogu distribuovala nejméně ve 485 případech).

[22] K povaze drogové trestné činnosti ve vztahu k naplnění pojmu „závažné narušení veřejného pořádku“ se Nejvyšší správní soud již několikrát vyjádřil. V rozsudku ze dne 23. 3. 2017, č. j. 2 Azs 50/2017 - 45, konstatoval, že prodej pervitinu představuje narušení veřejného pořádku závažným způsobem, nebo v rozsudku ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 Azs 65/2017 - 31, v němž opatření látky, která obsahovala heroin, s úmyslem ji dále distribuovat vyhodnotil jako závažné narušení veřejného pořádku.

[23] Nejvyšší správní soud se proto s ohledem na shora uvedené ztotožňuje se závěrem správních orgánů i krajského soudu a shodně s nimi stěžovatelčino jednání hodnotí jako jednání, které jednoznačně závažným způsobem narušuje veřejný pořádek ve smyslu § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[24] Námitka, že podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody je „příležitostí k nápravě“, kterou nelze zmařit vydáním správního rozhodnutí, tedy jinými slovy že rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu brání běžící zkušební doba, nebyla součástí žaloby. Nejvyšší správní soud se jí proto pro nepřípustnost nemůže věcně zabývat (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[25] Námitka, že správní orgány ani krajský soud nepředložily žádný důkaz, který by zpochybňoval „zakořeněnost“ jejího vztahu s manželem, není důvodná. Správní orgány své úvahy stran vztahu stěžovatelky a pana V. V. založily na konkrétních skutkových zjištěních, která mají oporu ve správním spisu. Uvedly, že do 19. 11. 2014 byl stěžovatelčiným druhem (spoluobviněný) pan X. H. H.. Od 19. 11. 2014 do 24. 11. 2015 pobývala stěžovatelka ve vazbě, kde stěží mohla vytvářet rodinné vazby hodné ochrany. Z výsledku pobytové kontroly provedené v prosinci roku 2016 nevyplynulo, že by stěžovatelka do této doby vedla intenzivní rodinný život. S ohledem na datum sňatku (2. 5. 2017) správní orgány, podle kasačního soudu zcela logicky, dovodily, že se nejedná o hluboce zakořeněný vztah.

[26] Správní orgány též pečlivě vyhodnotily přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky, a to plně v souladu s kritérii stanovenými zákonem i judikaturou (srov. např. rozsudky ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012 - 29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60, nebo ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008 – 75, a judikaturu ESLP - *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58).

[27] Správní orgány se přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky dostatečně zabývaly a dospěly ke správnému závěru, že k nepřiměřenému zásahu nedojde. Jak již soud potvrdil výše, správní orgány správně vyhodnotily, že vztah

stěžovatelky a jejího manžela není dlouhodobý a hluboce zakořeněný. Shodně se správními orgány soud zdůrazňuje, že k rozvoji stěžovatelčina rodinného života na území České republiky došlo v době, kdy její další pobyt na území byl ohrožen vydaným rozhodnutím o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu. Stěžovatelka si tedy v době sňatku musela být vědoma toho, že její další setrvání na území České republiky a vedení rodinného života v této zemi je značně nejisté. Ve vztahu k jejímu synovi zohlednily správní orgány zejména skutečnost, že do 6. 3. 2017 pobýval v zahraničí a současně vzhledem k jeho nízkému věku, předchozímu zahraničnímu pobytu a vietnamskému státnímu občanství dovodily, že mu nic nebrání v případě nutnosti návratu do Vietnamu pobývat zde se svou matkou. Co se týče zdravotního stavu syna, stěžovatelka ohledně této skutečnosti žádná tvrzení v průběhu správního řízení neuplatnila; žalovaná proto nepochybila, pokud při zvažování přiměřenosti zásahu do rodinného života nezohlednila skutečnost, že je stěžovatelčin syn ve sledování nefrologickou ordinací.

[28] Stěžovatelka do své obtížné situace dostala vlastní trestnou činností, přičemž za toto jednání nese veškerou odpovědnost, která částečně dopadá i na její rodinu. Jak však bylo v řízení prokázáno, nejedná se o dopad nepřiměřený. Zrušením trvalého pobytu sice dochází k odebrání nejvyššího pobytového statusu, jeho důsledkem však není vystavění nepřekonatelné bariéry mezi stěžovatelku a její rodinné příslušníky. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 - 30, který se týká obdobné věci – zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu v návaznosti na pravomocné odsouzení za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy –, a v němž se uvádí, že „[s]*těžovatel si měl a mohl být při páchání natolik závažného úmyslného trestného činu vědom veškerých možných důsledků, které s sebou odhalení předmětné trestné činnosti ponese, a to jak v rovině trestněprávní, tak i rovině zákona o pobytu cizinců (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 18. 2. 1999, sp. zn. IV. ÚS 108/97). Žije-li na území státu, jehož není občanem, musí počítat s tím, že zavrženíhodné jednání směřující proti závažným právem chráněným zájmům toho státu, jehož se dopustí, může mít s velkou pravděpodobností za následek, že daný stát ukončí právo stěžovatele na jeho území pobývat. Stěžovatel tak mohl a měl předpokládat, že svým jednáním vystaví obtížím spojeným s ukončením svého kvalifikovaného pobytového režimu v České republice vedle sebe sama i své rodinné příslušníky, a o to více se měl zavrženíhodného jednání vyvarovat.*“

[29] Správní orgány řádně reflektovaly veškeré stěžovatelčiny rodinné vazby, nicméně, vzhledem k jí spáchané závažné a úmyslné trestné činnosti, za kterou byla pravomocně odsouzena, zásah do jejího soukromého a rodinného života správně neshledaly natolik závažným, aby převážil nad veřejným zájmem na ochraně veřejného pořádku, v důsledku čehož byly splněny podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 87l odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 druhá věta s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na

náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, soud náhradu nákladů nepřiznal, protože jí žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu